

Uzoriti gospodine Kardinale, preuzvišeni Apostolski nuncije;
draga subraćo nadbiskupi i biskupi;
dragi svećenici, redovnici, redovnice i Kristovi vjernici laici;
poštovani predstavnici sestrinskih Crkava,
kršćanskih zajednica i drugih religija;
cijenjeni gospodine Dekane Katoličkoga bogoslovnog fakulteta;
veleučeni gospodine Rektore Sveučilišta u Zagrebu
i Rektore Hrvatskoga katoličkog sveučilišta;
poštovani Ministre znanosti, obrazovanja i sporta;
veleučena gospodo dekani, prodekani, profesori;
poštovani predstavnici državnih i gradskih vlasti;
cijenjena braćo i sestre, sudionici Teološko-pastoralnoga tjedna.

1. Značenje i vrijednost ovoga siječanjskog susreta u Zagrebu moguće je djelomice iščitati već iz rednoga broja koji pokazuje da se na Tjednu okupljamo već pedeset i šesti put, uvijek s nakanom da svoj život, promišljanje i zauzetost uskladimo s aktualnim izazovima i potrebama naše Crkve u njezinu teološkom i pastoralnom djelovanju.

Ove godine, u milosnom vremenu Izvanrednog jubileja milosrđa, u tematsko je središte stavljeno Božje milosrđe. U svojoj buli najave papa Franjo sažima odnos milosrđa i Crkve ovim riječima: »Milosrđe je sam temelj na kojem počiva život Crkve. Cjelokupno njezino pastoralno djelovanje moralo bi biti obavijeno nježnošću koju pokazuje prema vjernicima; ništa u njezinu naviještanju i njezinu svjedočenju svijetu ne bi smjelo biti lišeno milosrđa« (*Lice milosrđa*, 10). Papa izražava žaljenje što se »iskustvo opraštanja u našoj kulturi sve rjeđe susreće« (*Isto*, 10). Kultura milosrđa uvijek je otvaranje novom životu, ulijevanje hrabrosti i gledanje budućnosti s nadom. Cijela Crkva, naše župe, zajednice, udruge i pokreti pozvani su biti oazama milosrđa.

Zato je važno dublje upoznavati Božje milosrđe, prepoznavati ga u vlastitome životu i ugrađivati ga u život Crkve i društva. Ta nas činjenica poziva da primjereno vrjednujemo svaku od sastavnica u nazivu ovoga Tjedna: on je i teološki i pastoralan. Na razini teologije omogućuje proširivanje obzora spoznaje, poveznica, raščlambe, ali ne radi zatvaranja isključivo u okvire akademskih radova i rasprava, nego radi evanđeoske prodornosti u sva ozračja u kojima čovjek traži Boga i čezne za Njim, u svim ljudskim iskustvima. To usmjerenje želim i ovom Teološko-pastoralnom tjednu.

Svaka partikularna Crkva živi Svetu godinu u zajedništvu sa sveopćom Crkvom, ali i s posebnostima koje je obilježavaju u određenome povijesnom trenutku. Posebnosti partikularnih Crkava ogledaju se naročito u životima ljudi koji su svjedočili svetost djelima milosrđa te nam postali nadahnuće i zagovornici. Papa zato piše: »Naša se molitva proteže i na mnoge svece i blaženike koji su milosrđe učinili svojim životnim poslanjem« (*Lice milosrđa*, 24).

2. Govoreći kao zagrebački nadbiskup i znajući da time obuhvaćam puno šire crkveno raspoloženje, ističem da je Sveta godina milosrđa za nas posebno povezana s blaženim Alojzijem Stepincem. Već sam u nekoliko navrata spomenuo da je njegov

život odsjaj Krista, Lica milosrđa, divan primjer predanoga služenja u ljubavi prema Bogu, Crkvi, Svetomu Ocu, hrvatskoj domovini; u ljubavi koja se potvrđivala prema bližnjima, prema potrebnima svake vrste, a osobito prema progonjenima.

Budući da smo ovdje okupljeni s raznih strana, i to u najvećem dijelu svećenici, osjećam danas potrebu obratiti se poglavito vama, draga subraćo u svećeništvu, svjestan da se ponekad i sami, glede kanonizacije blaženoga Alojzija Stepinca, susrećete sa zbunjujućim vijestima, napisima i mišljenjima. Nađete se i unutar rasprava koje su prožete nejasnoćama i razočaranjima, izloženi ste pitanjima vlastitoga srca, ali i svojih vjernika.

Zato vam želim skrenuti pozornost i potaknuti vas da uvijek razmišljate u svjetlu Evanđelja i da zaključujete snagom ljubavi prema Crkvi. Premda sam i sâm često prozivan; premda o meni možete pročitati grube neistine, one imaju druge ciljeve. Stoga vas ohrabrujem za svjedočenje istine kako bismo u ovim vremenima zajedno bili Crkva, dostojna Kristova imena i Stepinčeva zagovora.

3. Ne mogu biti ravnodušan prema istupima i ružnim optužbama u kojima se govori da sam ja, da su hrvatski biskupi, obmanjivali javnost, da nešto zlonamjerno prešućuju, da su uvrijedili Svetu Stolicu pa i samoga Papu. Bolno je to čuti i zato se obraćam vama, dragi svećenici, da se ne biste dali zavesti medijskim napadima i pridružili se duhu tako smišljenih propagandnih uradaka i tumačenja.

U Crkvi svatko ima svoj poziv i svoju odgovornost. Svjesni smo da i u njoj postoje prosudbe i postupci koje treba razmatrati, ali uvijek vođeni duhom crkvenosti i u ljubavi. U svojoj odgovornosti i u bratskoj otvorenosti mogu – posuđujući riječi blaženoga Alojzija – reći da si u tome pitanju nemam što predbacivati, baš kao što nema ničega što bi se moglo predbacivati Hrvatskoj biskupskoj konferenciji. Biskupi su na mjerodavnim instancama intervenirali usmeno i pisanim putem, a u svojoj odgovornosti obavještavali povjerene im vjernike i crkvenu javnost.

Kao potporu za napad na hrvatske biskupe uzimaju se navodni citati iz pisama Srpskoga partijarha Irineja papi Franji. Kažem »navodni«, jer mi nemamo uvida u ta pisma. Nije nam poznato i pitamo se kako je u javnost došlo nešto što je smatrano diskrecijskim odnosom Pape i Patrijarha. Ali time se ne trebamo zamarati.

4. Kao svećenici imamo zadaću pozivati na mir, na molitvu i na pouzdanje u Gospodina. Nama je jasno da se blaženomu Alojziju predbacuje njegova ljubav prema domovini i u konačnici mu se ne osporava zauzimanje za dobro, za ljude bilo koje rase i nacionalnosti. Previše je dokaza za to. No, ne može mu se oprostiti što je smatrao da hrvatski narod, poput drugih naroda, ima pravo na svoju državu.

I zato se kardinala Stepinca opetovano pokušava koristiti za političke ciljeve falsificiranjem činjenica, zastupanjem iskrivljenih tumačenja učinjenog i izgovorenoga te upornim ponavljanjem laži iz montiranoga procesa protiv njega. Blaženog Alojzija ne treba posebno braniti, jer o njemu svjedoči svetost njegova života, ali očekivati je da se i hrvatska država, zbog sadašnjosti i budućnosti same države, preko svojih institucija sustavnije posveti rasvjetljavanju cjelovite istine iz tog teškog razdoblja naše povijesti.

Kao što sam već ponavljao više puta, kanonizacija blaženog Alojzija Stepinca nije postavljena u pitanje, jer to je unutarnja stvar Katoličke Crkve. Ono što je učinjeno neće se više preispitivati, nema nikakve revizije procesa koji je gotovo priveden završetku. Radna skupina stručnjaka Katoličke Crkve i Srpske Pravoslavne Crkve pod okriljem Svete Stolice, koju je inicirao papa Franjo, a koja još nije oformljena i koja bi svoj rad trebala dovršiti u kraćem vremenu, neće zadirati u proces kanonizacije, nego joj je svrha zajedničko promišljanje o ulozi blaženoga Alojzija Stepinca u Drugom svjetkom ratu u nadi da će rad te skupine stručnjaka poslužiti da Blaženikov lik još više zasja i pridonijeti pomirenju između Crkava i naroda.

Braćo i sestre, u svemu tome važno je uočiti da je istina zakoračila na put s kojega nema povratka. Mi znamo da će ta istina, u trenutku koji je znan Providnosti, biti združena s našom radošću u slavlju proglašenja svetim blaženoga Alojzija.

5. Premda neki smatraju da bi kanonizacija otežala ekumenske odnose među dvjema Crkvama, Katoličkom i Srpskom Pravoslavnom, oduvijek smo govorili da to nije tako, jer uviđamo da upravo s posljednjim nastojanjima odnosi nisu poboljšani, nego se događa suprotno.

U potezima pak kojima smo svjedoci u društvu čitamo nakane koje su nam poznate, a one se svode na jednu – neistinama razjediniti našu Crkvu, unijeti nepovjerenje prema biskupima, suprotstaviti hrvatske biskupe i Papu, unijeti nezadovoljstvo i tugu u hrvatski narod. Treba također jasno reći kako sve to unosi gorčinu u srca naših vjernika. Hrvatski je puk osjetio neku vrstu nepravde, zadiranja u ono što je najsvetije. Mi to kao pastiri itekako osjećamo, osjećamo dušu svojih vjernika, napaćenu neistinama i gaženu u dostojanstvu. U svemu tome pozvani smo i dalje biti uz istinu u ljubavi, kristovski i stepinčevski.

U pokušaju razjedinjavanja Crkve u nas treba primijetiti, premda su prikriveni, pokušaje da se među naše vjernike unese nepovjerenje prema Papi. Zato pozivam sve vas, braćo i sestre, da – poput blaženoga Alojzija Stepinca – bez obzira što vam se predstavljalo, ne prestanete promicati zajedništvo s Petrovim nasljednikom, a vi, braćo svećenici, među vjernicima uvijek gajite iskrenu ljubav prema Svetomu Ocu. I ako se u vama pojavi kakva dvojba, pitajte se što bi u takvom slučaju učinio blaženi Alojzije. I naći ćete odgovor u svakome životnom trenutku. A milosrdni Bog nam neće uskratiti svoga milosrđa.

Sve preporučujem nebeskom zagovoru blaženog Alojzija Stepinca.